RAMAZAN AYININ FAZİLETİ

Ramazan'ın Anlamı:

- Ramazan; yaz aylarının sonunda ve güz mevsiminin başında yağan ve yerdeki tozları temizleyen yağmur anlamındadır. Bu yağmur, nasıl yeryüzünü yıkayıp tozlardan temizliyorsa, Ramazan ayı da müminleri günahlardan öylece temizler.
- Diğer bir anlamı da yanmaktır. Buna göre Ramazan ayı oruçlunun günahlarını yakarak yok eder demektir.
- Her iki mananın birleştiği nokta; oruçlunun bu ayda günahlardan arınacak olmasıdır.

Kur’an’ın İndirildiği Ay

- شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ

- *Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır.*

- فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

- *Öyle ise sizden ramazan ayını idrak edenler onda oruç tutsun.*

- وَمَن كَانَ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

- ***Kim o anda hasta veya yolcu olursa (tutamadığı günler sayısınca) başka günlerde kaza etsin.***

- **يُرِيدُ اللّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلاَ يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ**

- ***Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez.***

- **وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّهَ عَلَى مَاهَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ**

- ***Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık, Allah'ı tazim etmeniz, şükretmeniz içindir.***[1]

---

[1] Bakara, 2/185.

Ramazan Ayının Fazileti:

- Rasulullah buyurdu ki:
- لَوْ عَلِمَ الْعِبَادُ مَا فِي رَمَضَانَ لَتَمَنَّتْ أُمَّتِي أَنْ يَكُونَ رَمَضَانُ السَّنَةَ كُلَّهَا
- *Eğer kullar Ramazandaki faziletleri bilselerdi, ümmetim yılın tamamının ramazan olmasını isterdi.*[2]

******

- Rasulullah buyurdu ki:
- وَمَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ ...
- *Niyet ederek ve ecrini Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutan kişinin geçmiş günahları affolunur*[3]

---

[2] Müsned-i Ebu Ya'la.

[3] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:
- **مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ**
- *Kim Ramazan ayının faziletine inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek, Ramazanı ibadetle ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır.*[4]

******

- Rasulullah buyurdu ki:
- **إِذَا دَخَلَ رَمَضَانُ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، وَسُلْسِلَتِ الشَّيَاطِينُ.**
- *Ramazan ayı girdiği zaman cennetin kapıları açılır, cehennemin kapıları kapanır ve şeytanlar da zincire vurulur.*[5]

---

[4] Buhari, Müslim.
[5] Tirmizi, İbn Mace.

- Rasulullah buyurdular ki:
- إِذَا دَخَلَتْ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ فُتِحَتْ أَبْوَابُ الْجِنَانِ، فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ الشَّهْرَ كُلَّهُ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ الشَّهْرَ كُلَّهُ، وَغُلَّتْ مَرَدَةُ الْجِنِّ، ثُمَّ يَكُونُ لِلَّهِ عُتَقَاءُ يَعْتِقُهُمْ مِنَ النَّارِ عِنْدَ وَقْتِ كُلِّ فِطْرٍ عَبِيدٌ، وَإِمَاءٌ
- *“Ramazan ayının ilk gecesi girince cennetlerin kapıları açılır ve ay boyunca kapanmaz. Cehennemin kapıları kapatılır ve ay boyunca bir daha açılmaz. Azgın cinler zincire vurulur. Allah’ın her iftar vaktinde cehennemden azad ettiği kulları vardır.”*[6]

---

[6] Musannef-u Abdurrezzak.

- Rasulullah buyurdular ki:
- رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ
- *Ben yanında zikredildiğim zaman bana salât okumayan kimsenin burnu sürtülsün,*
- وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ ثُمَّ انْسَلَخَ قَبْلَ أَنْ يُغْفَرَ لَهُ
- *Ramazan girip çıktığı halde günahları affedilmemiş olan insanın burnu sürtülsün.*
- وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ أَدْرَكَ عِنْدَهُ أَبَوَاهُ الْكِبَرَ فَلَمْ يُدْخِلاَهُ الْجَنَّةَ
- *Anne ve babasına veya bunlardan birine yetişip de onlar sayesinde cennete girmeyen kimsenin de burnu sürtülsün.*[7]

[7] Tirmizi, İbn Hanbel.

- Selman-ı Farisi anlatıyor: Rasulullah Şaban ayının son günü bizlere şöyle hitap etti:
- **يا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ أَظَلَّكُمْ شَهْرٌ عَظِيمٌ، شَهْرٌ مُبَارَكٌ، شَهْرٌ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ،**
- *"Ey insanlar! Yüce ve mübarek bir ayın gölgesi üzerinize düştü. Öyle mübarek bir ay ki, içinde bin aydan daha hayırlı bir gecenin olduğu aydır.*
- **جَعَلَ اللهُ صِيَامَهُ فَرِيضَةً، وَقِيَامَ لَيْلِهِ تَطَوُّعًا، مَنْ تَقَرَّبَ فِيهِ بِخَصْلَةٍ مِنَ الْخَيْرِ كَانَ كَمَنْ أَدَّى فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ، وَمَنْ أَدَّى فَرِيضَةً فِيهِ كَانَ كَمَنْ أَدَّى سَبْعِينَ فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ،**

- *Allah bu ramazan ayının içinde gündüzleri oruç tutmayı farz kılmıştır. Geceleyin kalkıp namaz kılmayı da nafile kılmıştır. Kim bu ay içinde bir hayır işlerse diğer aylarda bir farz işlemiş gibi olur. Bu ayda bir farz işleyen ise diğer aylarda yetmiş farz işlemiş gibi sevap alır.*

- **وَهُوَ شَهْرُ الصَّبْرِ، وَالصَّبْرُ ثَوَابُهُ الْجَنَّةُ، وَشَهْرُ الْمُوَاسَاةِ، وَشَهْرٌ يُزَادُ فِي رِزْقِ الْمُؤْمِنِ،**

- *Ramazan sabır ayıdır. Sabrın sevabı, mukabili, karşılığı ise cennettir. Bu ay yardımlaşma ayıdır. (Şehrül muvâsâh:* birisine *mâlî bakımdan, aynî bakımdan, eşya ve yiyecek içecek bakımından yardım etme ayı demektir.) Bu ayda Allah mü'minin rızkını arttırır.*

- مَنْ فَطَّرَ فِيهِ صَائِمًا كَانَ لَهُ مَغْفِرَةً لِذُنُوبِهِ، وَعِتْقَ رَقَبَتِهِ مِنَ النَّارِ، وَكَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُنْقَصَ مِنْ أَجْرِهِ شَيْءٌ

- *Bu ayda kim bir oruçluyu iftar ettirirse bu, günahlarının bağışlanmasına ve cehennemden kurtulmasına sebep olur. İftar ettirdiği oruçlu ne sevab kazandıysa, onun ecrinin bir misli de iftar ettirene verilir. O oruçlu misafirin sevabından hiç bir şey eksilmeden, ev sahibine de onun ecrinin bir misli verilir.*

- قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللهِ، لَيْسَ كُلُّنَا يَجِدُ مَا يُفْطِرُ الصَّائِمَ،

- Sahabe-i kiram: "Hepimiz oruçluya iftar ettirecek, sofra kuracak durumda değiliz! İftar ettirecek durumda olmayanlar ne olacak?" diye sordular.

- Hz. Peygamber de şöyle buyurdu:
- **يُعْطِي اللهُ هَذَا الثَّوَابَ مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا عَلَى مَذْقَةِ لَبَنٍ أَوْ تَمْرَةٍ أَوْ شَرْبَةٍ مِنْ مَاءٍ، وَمَنْ أَشْبَعَ صَائِمًا سَقَاهُ اللهُ مِنْ حَوْضِي شَرْبَةً لَا يَظْمَأُ حَتَّى يَدْخُلَ الْجَنَّةَ،**
- *"Allah bu sevabı oruçluyu bir yudum süt ile, kuru bir hurma ile ya da bir yudum su ile iftar ettirene de verir. Kim bir oruçluyu doyurursa Allah onu benim havuzumdan içirir ta ki cennete girene kadar hiç susamaz.*
- **وَهُوَ شَهْرٌ أَوَّلُهُ رَحْمَةٌ، وَأَوْسَطُهُ مَغْفِرَةٌ، وَآخِرُهُ عِتْقٌ مِنَ النَّارِ**
- *Bu öyle bir aydır ki, bu ayın evveli rahmettir. Ortası kulun günahlarının mağfiret olunmasıdır. Ramazanın sonu da cehennemden âzadlıktır.*

- مَنْ خَفَّفَ عَنْ مَمْلُوكِهِ فِيهِ غَفَرَ اللهُ لَهُ وَأَعْتَقَهُ مِنَ النَّارِ

- *O ayda emri altında çalıştırdığı kimselerin yükünü hafifleten kimseyi Allah bağışlar ve cehennem ateşinden kurtarır.*

- فَاسْتَكْثِرُوا فِيهِ مِنْ أَرْبَعِ خِصَالٍ، خَصْلَتَانِ تُرْضُونَ بِهَا رَبَّكُمْ، وَخَصْلَتانِ لَا غِنَى لَكُمْ عَنْهُمَا، فَأَمَّا الْخَصْلَتَانِ اللَّتَانِ تُرْضُونَ بِهَا رَبَّكُمْ: فَشَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَتَسْتَغْفِرُونَهُ، وَأَمَّا اللَّتَانِ لَا غِنَى لَكُمْ عَنْهُمَا فَتَسْأَلُونَ اللهَ الْجَنَّةَ، وَتَعُوذُونَ بِهِ مِنَ النَّارِ "

- *Ramazan ayında şu dört şeyi çokça yapınız. Bunlardan ikisini yapmakla Rabbinizi razı edersiniz. Öteki iki tane iş de sizin vazgeçemeyeceğiniz, mecbur olduğunuz şeylerdir. Dört şeyi çok yapın! Rabbinizin rızâsına*

ereceğiniz iki şey Eşhedü en lâ ilâhe illallah" demek ve Allah'ı anıp istiğfar etmektir.

- *Kendisinden müstağni kalamayacağınız öteki iki iş: Allah'tan cennetini istemenizdir ve cehennemden Allah'a sığınmanızdır.''*[8]

---

[8] Sahih-u İbn-i Huzeyme.

- Rasulullah buyurdu ki:
- *"- Ümmetime Ramazan da beş şey verilmiştir ki bunlar benden önceki hiç bir peygambere verilmemiştir:*
- *1- Ramazan ayının ilk gecesi olunca Allah ümmetime (rahmet bakışıyla) bakar. Allah her kime bu şekilde bakarsa, ona ebedî olarak azap etmez.*
- *2- Akşamladıklarında ağızlarının kokusu Allah katında misk kokusundan daha güzel olur.*
- *3- Melekler her gün ve gece onlara istiğfar ederler.*
- *4- Allah teâlâ cennetine emredip: "Kullarım için hazırlanıp süslen. Onların dünya meşakkatlerinden kurtulup, benim yurduma ve ihsanıma istirahat için gelmeleri yaklaştı." buyurur.*
- *5- Gecenin sonu olunca, Allah hepsini bağışlar.*
- Oradakilerden biri: "- O gece Kadir gecesi midir?" deyince:
- *Hayır, çalışanları görmüyor musun? Onlar çalışıp işlerini bitirince kendilerine ücretleri tam olarak ödenir.'"*[9]

---

[9] Terğib ve Terhib.

- Rasulullah buyurdu:

- نَوْمُ الصَّائِمِ عِبَادَةٌ و صُمْتُهُ تَسْبِيحٌ وَ عَمَلُهُ مُضَاعَفٌ و دُعَاؤُهُ مُسْتَجَابٌ وَ ذَنْبُهُ مَغْفُورٌ

- *Oruçlunun uyuması ibadet, susması tesbih, amelleri kat kat değerli, duası makbul ve günahları bağışlanmıştır.*[10]

---

[10] Şuabu'l-İman.

- Rasulullah buyurdu:

- الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمْعَةِ وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ مُكَفِّرَاتٌ مَا بَيْنَهُنَّ إِذَا اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ

- *Beş vakit namaz ve Cuma namazı diğer cumaya kadar, ramazan ayı diğer ramazana kadar büyük günahlardan kaçınıldığı takdirde aradaki küçük günahları örter.*[11]

[11] Müslim.

- Ramazan ayı girdiğinde Rasulullah şöyle buyurdu:

- **إِنَّ هَذَا الشَّهْرَ قَدْ حَضَرَكُمْ وَفِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مَنْ حُرِمَهَا فَقَدْ حُرِمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ وَلَا يُحْرَمُ خَيْرَهَا إِلَّا مَحْرُومٌ**

- *Size ulaşan bu aydan ve ondaki bin aydan hayırlı geceden kim mahrum kalırsa hayrın tümünden mahrum olmuştur. Onun hayrından ancak (uhrevi saadetten) mahrum olanlar faydalanamaz.*[12]

---

[12] İbn Mace.

Ramazanda İnfak Yapmanın Fazileti

- Abdullah İbn Abbas (ra) şöyle anlatıyor:
- "Rasulullah insanların en fazla cömert olanı idi. Onun bu cömertliği Ramazan ayı girip de kendisiyle Cebrâil karşılaşınca daha da artardı. Cebrâil Ramazan ayı çıkıncaya kadar her gece Rasulullah ile buluşur, Rasulullah ona Kur'ân'ı arz eder / okurdu."[13]

[13] Buhari.

- Peygamberimize soruldu:

- وَأىُّ الصَّدقةِ أفْضَلُ؟

- Hangi sadaka faziletlidir?

- قَالَ فِى رَمَضانَ.

- *“Ramazanda verilen sadakadır”* diye cevap verdi.[14]

---

[14] Tirmizi.

Ramazanda İmanımızı Yenilemek:

- Bilgi başka, iman başka, bilgiyi imanlaştırmak ise bambaşkadır. Doğru bilgilere inanmamız gerekir. Çok bilmek, çok okumak kâmil bir iman için yeterli bir alt yapı değildir. Esas olan kişinin bildiklerine inanmasıdır. İnsan bilgisi ölçüsünde değil, inancı ölçüsünde amel yapar.
- İnsan bildiklerini değil, inandıklarını yaşar. Diğer bir ifadeyle kafasındakini değil, kalbindekini yapar. Bizler kafamızdaki dini bilgileri kalbimize indirebilirsek, ancak o zaman onları yaşayabiliriz. İşte bilginin imanlaşması bu demektir. Bu gün salt bilgiden ziyade kuvvetli imana ihtiyacımız vardır. Şeytanların zincire vurulduğu Ramazan Ayında her mümin sahip olduğu İslamî ve doğru bilgileri kalbine indirip onları hayata geçirmelidir. Ramazanlar bunun için önemli fırsatlardır.

Ramazan Gecelerini Değerlendirmek:

- Ramazan gecelerinin ihyasında en verimli ibadet teravih namazıdır. Hz. Peygamber bu namazı kılmış ve ashabına da kılmalarını tavsiye etmiştir.
- Hz. Ömer döneminden sonra ise teravih namazı İslam'ın bir şiarı haline gelmiş ve Müslümanlar bunu devamlı kılmışlardır. Bu sebeple, mümkün olduğu kadar teravih namazını camide ve cemaatle eda ederek Ramazan gecelerini değerlendirme gayreti içinde olmalıyız. Teravih namazını kılarken de diğer namazlarda olduğu gibi usul ve erkanına riayet ederek acele etmeden kılmalıyız.
- Burada bir hususu belirtmek yerinde olur. Bazı kişiler, teravih namazını kılıp kahvehanelere koşmakta, sabahlara kadar buralarda boş vakit geçirmektedirler. Bu ise son derece yanlış olup ibadet ve taatla, aile yuvalarında huzur ve saadet içerisinde geçirilmesi gereken an ve saatlerin heba edilmesinden, boşa harcanmasından başka bir şey değildir.